

Štvrtok 18. decembra 2014

P8_TA(2014)0108

Sudán: prípad Dr. Amína Makkího Madaního

Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. decembra 2014 o Sudáne: prípad Dr. Amina Mekkiho Medaniho (2014/3000(RSP))

(2016/C 294/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sudáne,
  - so zreteľom na správu nezávislého experta Rady OSN pre ľudské práva o situácii ľudských práv v Sudáne z 18. septembra 2013,
  - so zreteľom na vyhlásenie EÚ z 15. júla 2014 o prepustení politických väzňov v Sudáne,
  - so zreteľom na závery zasadnutia Rady EÚ pre zahraničné veci o Sudáne z 11. novembra 2014,
  - so zreteľom na správu nezávislého experta Rady OSN pre ľudské práva o situácii ľudských práv v Sudáne zo 4. septembra 2014,
  - so zreteľom na dohody o národnom dialógu a ústavnom procese podpísané v Addis Abebe 4. septembra 2014,
  - so zreteľom na vyhlásenie Sudánska výzva o vytvorení štátu občianstva a demokracie,
  - so zreteľom na národný plán Sudánu v oblasti ľudských práv prijatý v roku 2013, ktorý je založený na zásadách všeobecnosti a rovnosti všetkých ľudí,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2014 o EÚ a globálnom rozvojovom rámci po roku 2015 ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
  - so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z 18. decembra 1979,
  - so zreteľom na johannesburské zásady o národnej bezpečnosti, slobode prejavu a prístupu k informáciám, dokument OSN E/CN.4/1996/39 (1996),
  - so zreteľom na sudánsku komplexnú mierovú dohodu (CPA) z roku 2005,
  - so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov,
  - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
  - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 6. decembra 2014 Sudánska národná spravodajská a bezpečnostná služba (NISS) zatkla Dr. Amina Mekkiho Medaniho, známeho aktivistu za ľudské práva a bývalého predsedu Monitora ľudských práv v Sudáne (SHRM), v jeho dome v Chartúme;
- B. keďže existujú vážne obavy o bezpečnosť Dr. Medaniho, ktorý má 76 rokov a jeho zdravotný stav je zlý; keďže NISS mu údajne pri zatknutí nedovolila vziať si so sebou lieky;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0059.

Štvrtok 18. decembra 2014

- C. keďže Dr. Medani je symbolom silného záväzku k ľudským právam, humanitarizmu a právnemu štátu a zastával vysoké funkcie v rôznych národných a medzinárodných inštitúciách vrátane pôsobenia v sudánskom súdnictve, v demokratickej prechodnej vláde Sudánu vo funkcii ministra mieru a v Organizácii Spojených národov; keďže Dr. Medani zastupoval obeť porušovania práv a vytrvalo vystupoval proti zneužívaniu moci a získal cenu delegácie EÚ v Sudáne Hrdinovia ľudských práv za rok 2013 za svoje miestne a medzinárodné úsilie pri podpore ľudských práv;
- D. keďže Dr. Medani bol zatknutý krátko po svojom návrate z Addis Abeby, kde podpísal dokument Sudánska výzva v mene organizácií občianskej spoločnosti – záväzok k práci na skončení konfliktov v rôznych oblastiach Sudánu a smerom k právnym, inštitucionálnym a hospodárskym reformám; keďže Faraoug Abu Eisa, líder opozičného Fóra národného konsenzu, a Dr. Farah Ibrahim Mohamed Alagar boli zatknutí 6., resp. 7. decembra 2014 podobným spôsobom v nadväznosti na ich účasť na Sudánskej výzve;
- E. keďže toto vyhlásenie, ktoré zaväzuje signatárov k skončeniu vojen a konfliktov, podpísali zástupcovia politických a opozičných strán vrátane Národnej strany Umma, Národných síl konsenzu a Sudánskeho revolučného frontu (SRF); keďže toto vyhlásenie je rozšírením Parížskeho vyhlásenia z 8. augusta 2014, ktoré podpísali SRF a Národná strana Umma, ktorú zastupoval Sadik al-Mahdí;
- F. keďže zatknutie Dr. Medaniho je prejavom represívnej politiky sudánskych orgánov, ktoré sa usilujú zabrániť legitímnej pokojnej politickej debate o mieri a používajú túto politiku na obmedzenie slobody názoru, prejavu a združovania, a je ďalším príkladom nezákonného svojvoľného zadržovania vykonávaného NISS;
- G. keďže vlády nesú hlavnú zodpovednosť za riešenie politických, hospodárskych a sociálnych obáv svojich občanov; keďže konflikt medzi vládou a občanmi sa musí urovnať politickým spôsobom prostredníctvom rokovaní;
- H. keďže Sudán zažíva kritické obdobie politického dialógu, v ktorom sú mimoriadne potrebné osobnosti ako Dr. Medani, ktoré prinášajú do procesu reforiem svoje odborné znalosti;
1. dôrazne odsudzuje svojvoľné zatknutie a zadržovanie Dr. Medaniho a iných mierových aktivistov ako protiprávne porušenie ich mierových a legitímnych činností v politike a oblasti ľudských práv; žiada ich okamžité a bezpodmienečné prepustenie;
  2. zostáva naďalej znepokojený pokračujúcim zadržovaním a stavom členov opozičných strán, mládežníckych aktivistov, obhajcov ľudských práv a novinárov v Sudáne; vyzýva sudánsku vládu, aby zaručila pokojné vykonávanie slobôd prejavu, zhromažďovania a združovania; vyzýva sudánske orgány, aby ukončili všetky akty obťažovania a zastrasovania voči obhajcom ľudských práv a politickým aktivistom a dodržiavali príslušné medzinárodné normy a štandardy,
  3. vyzýva sudánske orgány, aby obnovili a dodržiavali ľudské práva a základné slobody podľa medzinárodného práva vrátane slobody prejavu, slobody zhromažďovania, slobody náboženstva, práv žien a rodovej rovnosti; zdôrazňuje, že v záujme posilnenia dodržiavania zásad právneho štátu a základných práv obyvateľstva je dôležité nezávislé, nestranné a dostupné súdnictvo;
  4. vyzýva sudánsku vládu, aby prehodnotila zákon o národnej bezpečnosti, ktorý umožňuje zadržovanie podozrivých až na dobu štyri a pol mesiaca bez akejkoľvek formy súdneho preskúmania, a vyzýva ju tiež, aby zreformovala svoj právny systém v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv;
  5. víta podpísanie dohôd o národnom dialógu a ústavnom procese, ktoré vyzývajú všetky skupiny, aby sa zriekli násilia ako prostriedku na politické zmeny a okamžite sa zaviazali k národnému dialógu a rokovaniam; zdôrazňuje význam procesu národného dialógu, ktorý je najlepšou príležitosťou na dosiahnutie pokroku smerom k národnému mieru, zmiereniu a demokratickej správe v Sudáne;

Štvrtok 18. decembra 2014

6. zostáva však naďalej hlboko znepokojený prebiehajúcimi konfliktami v Sudáne, najmä v Dárfúre, v Južnom Kordofáne a v oblasti Modrého Nílu, a sprievodným porušovaním humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv, ako aj vážnou núdzovou humanitárnou situáciou, ktoré naďalej spôsobujú mimoriadne ľudské utrpenie a vnútorné presídľovanie a predstavujú riziko pre regionálnu stabilitu.
7. opakuje, v súlade s národným dialógom, že by mal existovať zmysluplný dialóg za účasti opozičných strán a občianskej spoločnosti vrátane skupín zastupujúcich ženy; zdôrazňuje, že do dialógu by sa mali zapojiť zainteresované strany zo všetkých regiónov Sudánu a mala by sa v ňom v plnej miere odrážať etnická, náboženská a kultúrna rozmanitosť Sudánu,
8. podnecuje všetky strany k riešeniu vnútorných konfliktov Sudánu, ako sú sociálno-ekonomická marginalizácia, nerovnaké rozdelenie zdrojov, politické vylúčenie a nedostatočný prístup k verejným službám, prostredníctvom národného dialógu vrátane identity a sociálnej rovnosti všetkých skupín; v tomto kontexte podporuje nové a inkluzívne mechanizmy riadenia, definitívnu ústavu a plán na usporiadanie celoštátnych volieb;
9. zdôrazňuje, že národný dialóg bude úspešný len v prípade, ak sa uskutoční v atmosfére, v ktorej sú zaručené slobody prejavu, médií, zhromažďovania a združovania; preto vyzýva na prepustenie všetkých politických väzňov a okamžité zastavenie praktík svojvoľného zatýkania; vyzýva sudánsku vládu, aby zrušila trest smrti, ktorý je stále v platnosti, a aby zmenila tresty smrti na vhodné alternatívne tresty;
10. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby pokračovali v podpore dialógu medzi Sudánom a Južným Sudánom a susednými krajinami, aby v plnom rozsahu splnili komplexnú mierovú dohodu z roku 2005, ako aj dohody z Addis Abeby z roku 2012, a vyriešili všetky zostávajúce otázky;
11. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby podporovali národný dialóg, vykonávací panel Africkej únie na vysokej úrovni pre Sudán (AUHIP) a spoločného osobitného zástupcu EÚ a Africkej únie v Dárfúre, a chváli prezidenta Mbekiho za úsilie o podporu skutočného národného dialógu;
12. vyjadruje znepokojenie nad pokračujúcimi a častými porušeniami práv žien v Sudáne, najmä podľa článku 152 trestného zákonníka; nalieha na sudánske orgány, aby čo najskôr podpísali a ratifikovali Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien;
13. vyzýva vládu Sudánu, opozíciu a ozbrojené hnutia, aby využili prebiehajúci národný dialóg a preukázali vodcovské schopnosti potrebné na nasmerovanie Sudánu na cestu k mieru, prosperite a k spravodlivosti; opäť zdôrazňuje význam boja proti beztrietnosti;
14. vyjadruje znepokojenie nad zhoršujúcou sa humanitárnou situáciou v mnohých regiónoch Sudánu, najmä nad obmedzeniami prístupu, ktoré sa naďalej uplatňujú nad medzinárodné humanitárne agentúry a organizácie; opätovne vyzýva vládu Sudánu, ako aj ozbrojené hnutia, aby v súlade s medzinárodnými humanitárnymi zásadami zaručili humanitárnym organizáciám bezpečný, včasný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci do všetkých oblastí, najmä v oblastiach zasiahnutých konfliktom;
15. odsudzuje vládny zákon o mimovládnych organizáciách, ktorý obmedzuje schopnosti mimovládnych organizácií poskytovať prepotrebnú humanitárnu pomoc v Sudáne a ešte sťažuje už aj tak zložité podmienky, ktorým čelia mimovládne organizácie v krajine – znepokojujúco rastúcemu trendu obťažovania a zasahovania do činnosti humanitárnych pracovníkov, ako aj zásahom proti občianskej spoločnosti a demokratickým slobodám;
16. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby naďalej podporovali Sudán a sudánsky ľud na ceste k vnútorne reformovanej demokracii;
17. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vláde Sudánu, Africkej únii, generálnemu tajomníkovi OSN, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ a Panafrickému parlamentu.